TEXTBOK 3 A

FRAMÅT

Margareta Mörling

Bredängs bibliotek

Fct 2009

NATUR & KULTUR

Klockan

fem i
0.55

fem över
0.05

tio i
0.50

tio över
0.10

kvart i
0.45

kvart över
0.15

tjugo i
0.40

tjugo över
0.20

fem över
halv
0.35

fem i
halv
0.25

halv
0.30

FRAMÅT A

TEXTBOK 3

Margareta Mörling

STOCKHOLMS STADSBIBLIOTEK
BREDÄNG Brodalsgången 30

Natur & Kultur

NATUR & KULTUR
Kundtjänst/order: Förlagsdistribution, Box 706, 176 27 Järfälla
Tfn 08-453 85 00, Fax 08-453 85 20
Redaktion: Box 27 323, 102 54 Stockholm
Tfn 08-453 86 00, Fax 08-453 87 90
info@nok.se
www.nok.se

Projektledare Kirsti Jolma

Textredaktör Sara Gombrii

Bildredaktör Sanna Toreheim

Grafisk form och omslag Anna Hild

Produktion Anders Hultgren

Illustrationer Christina Jonsson

Omslagsfoto Nordicphotos/Stockfood

Fotografier 8:1 Benjamin Earwicker/sxc, 5:3 Nicole Morse/iStockphoto, 8:4 Rita Mezzela/sxc, 9:1 Anders Good/IBL Bildbyrå, 9:3 Chad Ehlers/TIOFOTO/NordicPhotos, 13:3 Wish Photograf/iStockphoto, 13:5, 40:2, 57:11 Steve Woods/sxc, 15 Margaretha Hammarberg, 16:5 Michal Zacharzewski/sxc, 16:6 Lynne Lancaster/sxc, 16:8 Stephen J. Sullivan/sxc, 19:2 Bas/sxc, 19:3 Simon Krzic/iStockphoto, 20:2 digital planet design/iStockphoto, 20:3 Andrew Howe/iStockphoto, 21:1 posten.se, 21:2 George Peters Design And Illustration/iStockphoto, 21:3 KCline Photography/iStockphoto, 21:4 salihguler/iStockphoto, 22:1 Millanovic/iStockphoto, 22:3 Cstar Enterprises LLC/iStockphoto, 22:4 Joas Kotzsch/iStockphoto, 22:5 MDmedia/iStockphoto, 23:4 Qazi Ikram ul haq/sxc, 23:6 Jacque Stengel/sxc, 24, 54:3–4 Lars Mörling, 25:8 Issachar Brooks/sxc, 25:9 Scott Snyder/sxc, 28:1–3 Mimmi Toreheim, 37:1 David H. Lewis/iStockphoto, 37:2 Iwan Beijes/sxc, 41:2 Igor Dugonjic/sxc, 45 lenamaria.com, 46 Sanja Gjenero/sxc, 56:1 Luis Alves/sxc, 57:4–6 Tibor Fazakas/sxc, 58:2 Christina Jonsson

Kopieringsförbud!

Detta verk är skyddat av lagen om upphovsrätt. Vid tillämpning av skolkopieringsavtalet (även kallat BONUS-avtalet) är detta verk att se som ett engångsmaterial. Engångsmaterial får enligt avtalet över huvud taget inte kopieras för undervisningsändamål.

Kopiering för undervisningsändamål av denna bok är således helt förbjuden.

Utan tillåtelse av förlaget kommer kopiering utöver avtalet att innebära otillåtet mångfaldigande. Ett sådant intrång medför straffansvar och kommer att ge upphov till skadeståndsskyldighet enligt 53 och 54 §§ lag (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk.

© 2008 Margareta Mörling och Natur & Kultur, Stockholm
Elanders 2009
Första utgåvans andra tryckning
ISBN 978-91-27-72312-2

Innehåll

TEMAN

Släktingar 4–5, 8–13
Yrken 20–27
Hos läkaren/tandläkaren 32–37
Världen och samhället 26, 43, 46–49

LÄNGRE TEXTER

En skicklig mattknytare 24
En intervju med en snickare 27
En olycka 34
Samma sol 41
Efter jobbet 42
Lena Maria 45
En smart polis 51
Varför flyttar människor? 54
Flyttfåglar 55
Farmor Lina 59
Det vita bandet 61

FRASER OCH ORDFÖLJD

Känner du? 11
Jag tycker om 30–31
Vad längtar du efter? 40
Varför är du ...? 60

SPRÅKLIGA MOMENT

Alltid – aldrig, ofta – ibland 6–7
Alfabetet, ett ord, en mening, skiljetecken 14–15
Reflexiva pronomen 50

Substantiv

En – ett, den – det 16–17
En, ett eller flera 38–39

Adjektiv

Motsatser 18
En fin, ett fint, många fina 19
Dyr, dyrare, dyrast 57–58

Verb

Hon ska öppna 28
Vad har de gjort i helgen? 29
Hjälpverb 44

ÖVRIGT

Till läraren 64

Sara

Åsa Jan Erik Tomas Mirjam Sara

Saras föräldrar

Det här är Sara och hennes familj. Hennes föräldrar heter Åsa och Jan. Hennes syskon heter Erik, Tomas och Mirjam. Erik är äldst och Sara är yngst.

Saras föräldrar kommer från Sverige, men Sara är inte född i Sverige. Hon är född i Egypten. Saras syskon är också födda i Egypten. Åsa och Jan arbetade i Egypten i 14 år. Hela familjen flyttade tillbaka till Sverige när Sara var 6 år.

Nu är hon 23 år. Hon bor tillsammans med sina föräldrar i Tensta. Sara studerar men städar också på ett dagis två kvällar i veckan.

Hon arbetar på sommaren också. Då hjälper hon gamla människor på ett servicehus. Sara har en pojkvän som heter Mikael.

Mikael

Hur länge har du varit i Sverige? _____

Var är du född? _____

När är du född? _____

Stryk under alla verb när ni är klara med en sida. Skriv alla nya verb i verbhäftet.

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Svärmor och svärfar

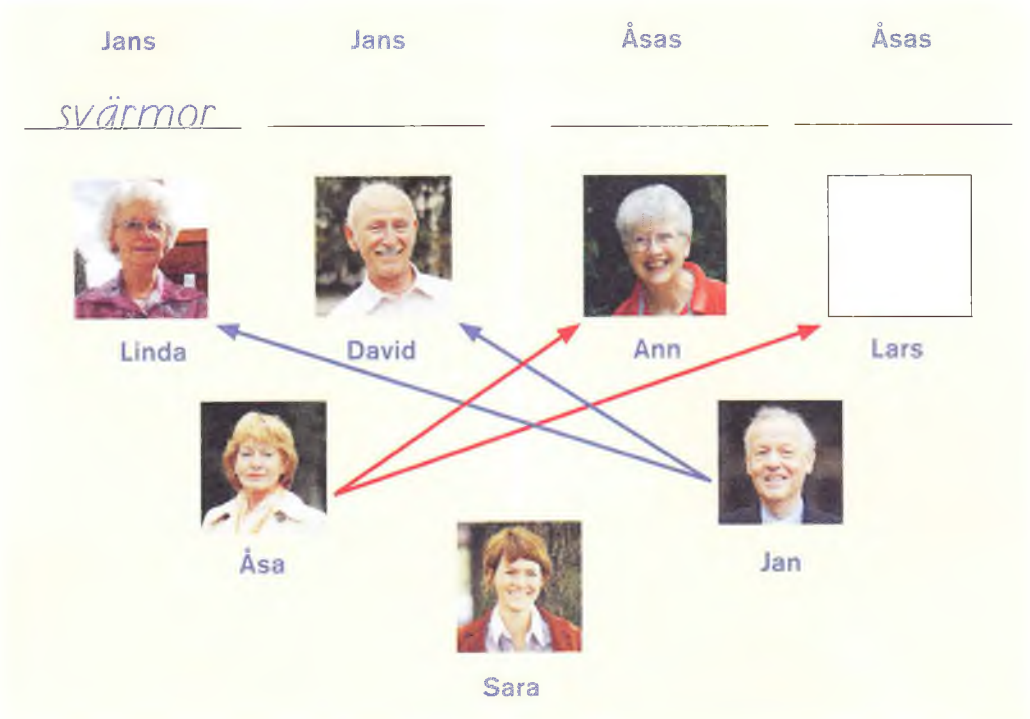

Saras föräldrar heter Åsa och Jan.
Åsas föräldrar heter Linda och David. Linda och David lever.
Jans föräldrar heter Ann och Lars. Ann lever men Lars är död.

Min mans mamma är min svärmor.
Min mans pappa är min svärfar.

Min frus mamma är min svärmor.
Min frus pappa är min svärfar.

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Alltid

Jonas borstar alltid tänderna på morgonen.
Han borstar tänderna varje morgon.

Emma lämnar alltid sin dotter på dagis kvart i åtta. (7:45)

Hur ofta lämnar Emma sin dotter på dagis kvart i åtta?

Alltid. Hon lämnar henne alltid på dagis kvart i åtta.

Aldrig

Jonas dricker aldrig öl. Han tycker inte om öl.

Nimo kör aldrig bil. Hon har inte körkort.

Hur ofta kör Nimo bil till jobbet?

Aldrig. Hon har inte körkort.

Vad gör du alltid efter skolan?
Vad dricker du aldrig?

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Ofta

Jonas äter ofta spagetti. Han äter spagetti fyra gånger i veckan.

Stefan lånar ofta böcker på biblioteket.
Han lånar böcker två gånger i veckan.

Hur ofta äter Jonas spagetti?

Fyra gånger i veckan.

Ibland

Jonas går på bio ibland, ungefär en gång i månaden.

Nimo åker buss till jobbet ibland.
Hon åker buss när det regnar.

Hur ofta åker du buss till jobbet?

Bara ibland när det regnar.

Vad äter du ofta?
Går du på bio ibland?

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Hur ofta träffas de?

Linda

David

Ann

Åsas föräldrar och Jans mamma träffas ibland.

De träffas alltid när deras barn och barnbarn fyller år.

De träffas alltid på julen.

De träffas alltid på nyår.

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

De träffas aldrig på påsken, för då är Ann alltid hos sin syster i Göteborg.

De träffas ofta på midsommar.

Vad är midsommar?

Midsommar är en svensk tradition.
Det är alltid midsommar i juni.
Då har vi fest.

13
december
lördag
Lucia

Lucia är också en svensk tradition.
Vad har du för traditioner?

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Moster och morbror/Faster och farbror

Åsas syster är Saras _____

Åsas bror är Saras _____

Jans syster är Saras _____

Jans bror är Saras _____

Saras mamma heter Åsa. Åsa har två syskon, en syster och en bror. Saras pappa heter Jan. Han har också två syskon, en syster och en bror.

Min mamma är min mor.

Mammas syster är min _____

Mammas bror är min _____

Min pappa är min far.

Pappas syster är min _____

Pappas bror är min _____

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Känner du ...?

Känner du _____?

Känner du _____?

Känner du _____?

Jag känner inte henne.

Jag känner inte honom.

Jag känner inte dem, men jag känner min lärare.

Vad heter din lärare? _____

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Kusiner

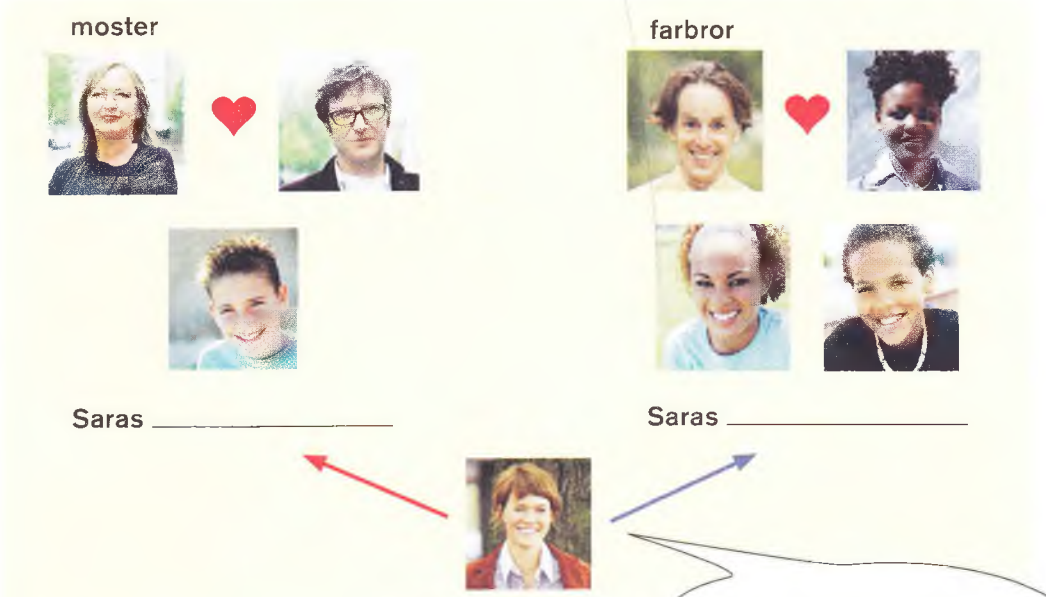

Saras moster är gift. Hon har ett barn.
Saras farbror är gift. Han har två barn.

Svägerska och svåger

Sara har tre syskon, två bröder och en syster. De heter Erik, Tomas och Mirjam. Tomas är singel. Erik är gift med Lisa. Mirjam är gift med Ola.

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Släktingarna träffas

Saras föräldrar, syskon, mormor, morfar, farmor, moster, morbror, faster, farbror, kusiner, svägerska och svåger är hennes släktingar.

Släktingar träffas kanske till jul, nyår, påsk eller midsommar. De träffas också ibland när det är fest, till exempel på bröllop.

Sara och Mikael förlovade sig förra veckan. De hade ingen förlovningsfest. De ska gifta sig nästa år. Då vill de ha en stor bröllopsfest.

Släktingar träffas ibland när någon fyller år. Sara var på fest i går. Det var hennes kusins födelsedag. Han fyllde åtta år.

Släktingar träffas också på begravningar. Åsa och Jan var på begravning i förrgår. Åsas moster dog för tre veckor sedan.

När träffar du dina släktingar?

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Alfabetet

Alfabetet har 29 bokstäver.

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Jj Kk Ll Mm Nn Oo Pp Qq
Rr Ss Tt Uu Vv Ww Xx Yy Zz Åå Ää Öö

A	a
stor _____	liten _____

Hur många bokstäver har *handlar*?

7 bokstäver.

a o u å
e i y ä ö } = _____

b c d f g h j k l m n
p q r s t v w x z } = _____

Ett ord

H	o	n	= Hon
en bokstav	en bokstav	en bokstav	ett ord

Hur många ord ser du i rutan?

_____ ord

moster fest vän släkting
år henne en

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

En mening

Hon (ett ord) handlar (ett ord) mat. (ett ord) – punkt

en mening

Hon handlar mat.
en mening

Sedan går hon hem.
en mening

Hon lagar mat.
en mening

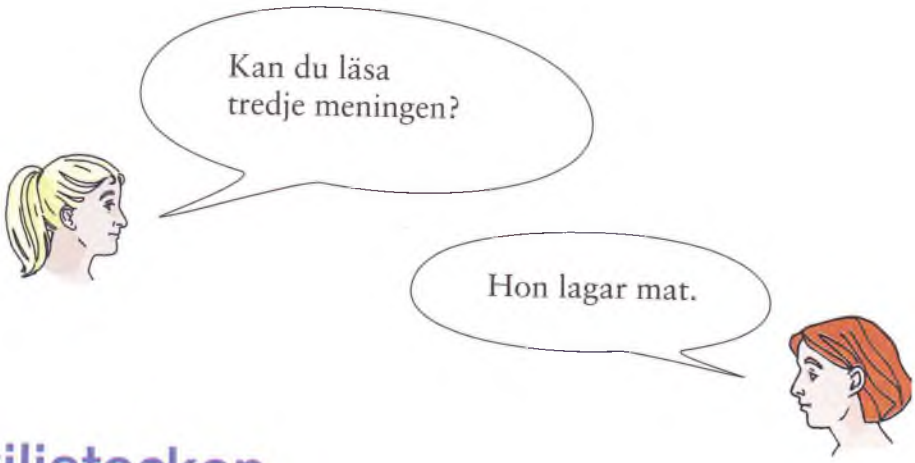

Skiljetecken

Skriv på rätt plats.

punkt utropstecken kommatecken kolon frågetecken

. punkt

, _____

! _____

? _____

: _____

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

En, ett

en gaffel en kniv _____ sked ett paraply

en tallrik _____ mugg ett glas _____ kanna

Heter det *en* eller *ett*?

Skriv i rätt ruta:

pønna suddgummi tallrik glas sked
sax papper bok paraply gaffel kniv

en	ett
penna	

Vilken grupp är störst, **en**-*gruppen eller* **ett**-*gruppen?* _____

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

En – den/ett – det

***Skriv tillsammans:* en *eller* ett?** **den *eller* det?**

1 Har du *en* penna? Kan jag få låna *den*?

2 Har du _____ kopp? Kan jag få låna _____?

3 Har du _____ paraply? Kan jag få låna _____?

4 Har du _____ bok? Kan jag få låna _____?

5 Har du _____ gaffel? Kan jag få låna _____?

6 Har du _____ suddgummi? Kan jag få låna _____?

7 Har du *en* kniv? Kan jag få låna _____?

8 Har du _____ mobil? Kan jag få låna _____?

9 Har du _____ glas? Kan jag få låna _____?

10 Har du _____ sked? Kan jag få låna _____?

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Motsatser

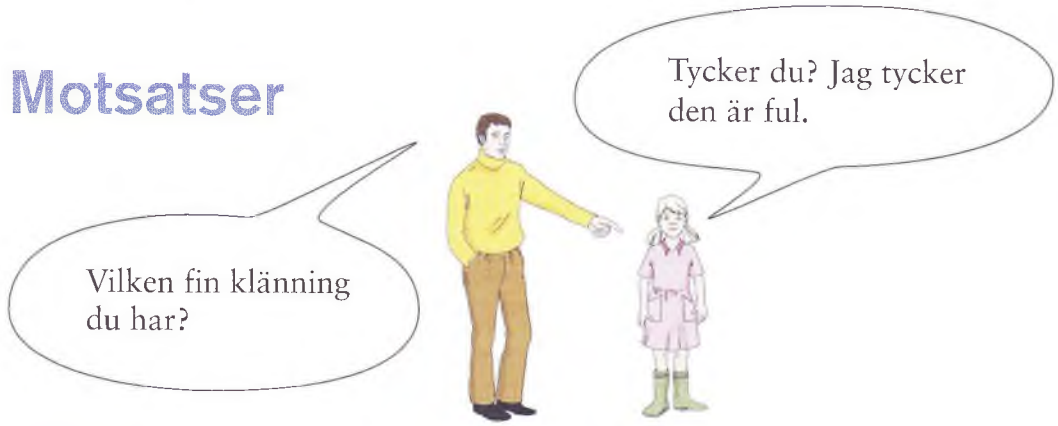

– Tycker du matematik är lätt eller svårt?

$1+1=$
lätt

$\sqrt[3]{64} =$
svårt

– Det där är lätt, men det där är svårt.

– Tycker du matematik är roligt ☺ eller tråkigt ☹?

– Jag tycker att det är roligt. Jag gillar matte.

Vad är motsatsen till ...? Välj rätt ord.

mätt kall ~~ledsen~~ tråkig dålig svår dyr kort ful frisk

glad ledsen
hungrig _____
varm _____
billig _____
bra _____

rolig _____
sjuk _____
lätt _____
fin _____
lång _____

Kan du fler motsatser?

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

En fin, ett fint, många fina

Hon har en fin fåtölj och ett fint bord.

Hon har många fina fåtöljer och många fina bord.

Vad säger vi om det är* en, ett *eller* flera*? Skriv tillsammans.

en	ett	flera (många)
en *fin*	ett *fint*	*fina*
en *stor*		
en *dyr*		
en *ren*		
en *ny*		
en *hel*		
en *tung*		

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Yrken

Det finns många olika yrken, till exempel städare, lärare, läkare, sjuksköterska, tandläkare, polis, frisör, affärsbiträde, taxichaufför och busschaufför.

En snickare _____ hus.

En bilmekaniker _____ trasiga bilar.

En målare _____

Skräddare och sömmerskor _____ kläder.

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

En brevbärare _____ ut brev.

Han arbetar som elektriker.

En kock _____ mat.

En servitör_____ på en restaurang.

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

En skomakare _____
trasiga skor.

En lagerarbetare arbetar på

_____

En bonde har många _____

Han kanske _____
grönsaker också.

En bagare _____ bröd,
tårtor och kakor.

Förskollärare och barnskötare jobbar
på _____

Vad arbetade du som i ditt hemland?
Arbetar du här i Sverige?
Vad arbetar du som här?

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

De arbetar inte nu

Saras farmor arbetar inte nu.
Hon är 65 år och har slutat arbeta.
Hon är _____

Olle

Olle arbetar inte nu. Det är sommar. Han är ledig.
Han har _____

Samuel

Samuel arbetar inte nu. Han har en bebis.
Han är _____

Greta

Greta arbetar inte nu. Hon har en bebis.
Hon är _____

Ramin

Ramin arbetar inte nu. Han har brutit armen.
Han är _____

Mia

Mia arbetar inte nu. Hon har inget arbete.
Hon är _____

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

2.

En skicklig mattknytare

Mohsen Moosavian kommer från Iran, men bor i Sverige nu. Han har en affär i Stockholm där han säljer mattor.

Hans mattor ska inte ligga på golvet. De ska hänga på väggen. Det är mycket fina mattor. De som vill köpa en matta lämnar ett fotografi till Mohsen. Han lämnar det sedan till en mattknytare. Mattknytaren tittar på fotografiet och knyter en matta. Vad skicklig han är!

Här är Mohsen. Han visar en matta som mattknytaren gjorde av ett fotografi på hans son. Det tog fyra månader att knyta mattan. Mattan har ungefär 200 000 knutar! Det är fantastiskt!

Mohsen Moosavian

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Vad vill du bli i framtiden?

Lukas

Lukas vill bli bonde

Maja

Lilly

Jack

Jag vill bli fotbollstränare.
Jag är intresserad av fotboll.

Muhammed

Jag är också intresserad av fotboll.
Jag vill bli fotbollsproffs.
Fotbollsproffs tjänar jättemycket pengar.

Siri

Jag vill bli statsminister!
Jag är intresserad av politik.

Vad vill du bli?
Vad är du intresserad av?

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Arbetstider

Man kan jobba heltid, deltid eller vara timanställd.

Saras morfar jobbar heltid.
Han jobbar 40 timmar i veckan.

Saras mormor jobbar deltid.
Hon jobbar 25 timmar i veckan.

Sara är timanställd och får betalt för varje timme hon arbetar.

Skatt

De som arbetar tjänar pengar. De får lön varje månad.
Saras morfar tjänar 22 000 kronor varje månad.
Han betalar ungefär 7 000 kronor i skatt.
Alla som arbetar måste betala skatt. Varför?

Vad går skatten till? Samtala och skriv svar på raderna.

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

En intervju med en snickare

– Hej! Jag heter Muhammed. Vi läser om yrken i skolan. Kan jag få intervjua dig om ditt arbete?

– Javisst. Det går bra.

– Vad arbetar du som?

– Snickare.

– Jobbar du heltid?

– Ja, jag har alltid jobbat heltid.

– Vilken tid börjar du arbeta och vilken tid slutar du?

– Jag börjar klockan 7 och slutar klockan 17.

– Hur många raster har du?

– Tre raster. Två fikaraster och en lunchrast. Fikarasterna är 15 minuter och lunchrasten en timme.

– Hur många veckors semester har du?

– Fem veckor.

– Vilken utbildning behövs för att bli snickare?

– Jag gick grundskolan 9 år och sedan 3 år på gymnasiet. Då läste jag till snickare. Sedan hade jag praktik också.

– Vad gör en snickare?

– Jag bygger hus. Det finns andra snickare som gör möbler.

– Hur länge har du arbetat som snickare?

– I 34 år. Jag trivs med mitt arbete. Jag tycker om att jobba med mina händer och jag har bra arbetskamrater.

– Tack ska du ha!

– Det var så lite.

Nu är det din tur att intervjua någon!

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Hon ska öppna. Hon öppnar. Hon har öppnat.

Hon ska _____ Hon _____ Hon har _____

Nu Vad gör de?	**Förut** Vad gjorde de?	**Förut** Vad har/hade de gjort?	**Sedan** Vad ska de göra?
öppnar	öppnade	öppnat	öppna
läser			
dricker			
frågar			
köper			
ringer			
skriver			
bor			

Fyll i alla verb under "Vad har/hade de gjort?" i ditt verbhäfte.

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Vad har de gjort i helgen?

De har varit på bio

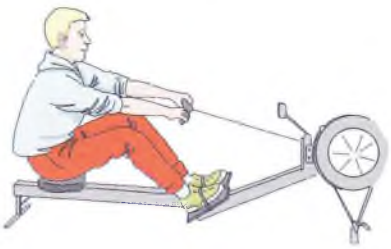

Vad har du gjort i dag?

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Jag tycker om .../Jag tycker om att...

***Skriv i rätt ruta. Är det* ett verb *eller inte* ett verb?**

kaffe studera vin päron dansa flyga vintern skriva
springa glass sommaren cykla

Jag tycker om ...
Jag tycker inte om ...
Tycker du om ...?

Verb
kaffe

Jag tycker om **att** ...
Jag tycker inte om **att** ...
Tycker du om **att** ...?

Verb
studera

Vad tycker du om att göra? Öva.

Jag tycker om att läsa.

Jag tycker inte om att städa.

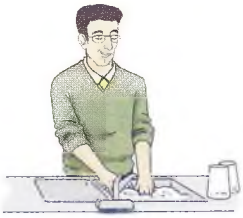

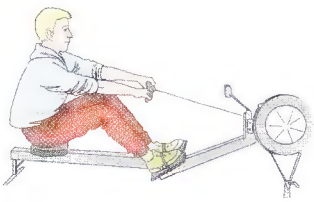

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Att avbeställa tid

Nimo har tid hos doktorn i dag. Hon beställde tid för tre dagar sedan. Hon mår bättre nu. Nimo behöver inte gå till doktorn. Hon ringer till vårdcentralen och säger att hon inte vill komma i dag:

– Hej! Jag heter Nimo Ibrahim. Jag har tid kvart i två i dag men jag mår mycket bättre nu. Jag vill avbeställa min tid.

– Okej, då stryker jag dig.

– Tack så mycket. Hej då.

– Hej då.

Att byta tid

Maria har tid hos doktorn på fredag kl. 9. Hennes skola börjar kl. 8.30. Hon vill byta tid till eftermiddagen. Maria ringer till vårdcentralen:

– Hej! Jag heter Maria Nagib. Jag har tid på fredag klockan nio. Min skola börjar halv nio. Kan jag få byta tid? Har ni någon tid på eftermiddagen?

– Det finns en tid klockan tre. Går det bra?

– Ja, det går bra. Tack så mycket. Hej då.

– Hej då.

Vad säger du när du vill avbeställa eller byta en tid?

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Vad heter det på svenska?

Lyssna och skriv på rätt plats.

ett blodprov ett plåster en spruta
blöder smittar blodtrycket

1 – Oj, vad du hostar!
Håll armen för munnen när du hostar!
Du _____

2 Det _____
Hon behöver _____

3 Han lämnar _____

4 Han får _____

5 Han tar _____
på henne. Hon har högt blodtryck nu.
Hon hade lågt blodtryck förut.

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

En olycka

1

Elias och hans kompis Tim är 8 år. En dag var de på utflykt med sina familjer. De grillade tillsammans.

2

Elias och Tim såg ett gammalt hus. Dörren var öppen. De förstod inte att skylten betydde att det var farligt.

– Ska vi gå in och titta, frågade Elias.

– Ja, det gör vi, svarade Tim.

3

De gick in och uppför trapporna till tredje våningen. Elias gick ut på golvet. Men golvet var mycket gammalt och trasigt. Elias ramlade ner till våningen under.

– Aj, skrek han. Mitt ben, mitt ben. Spring och hämta pappa!

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

4

112

Tim blev rädd. Han sprang jättefort och hämtade Elias pappa.

Elias pappa ringde efter en ambulans.

5

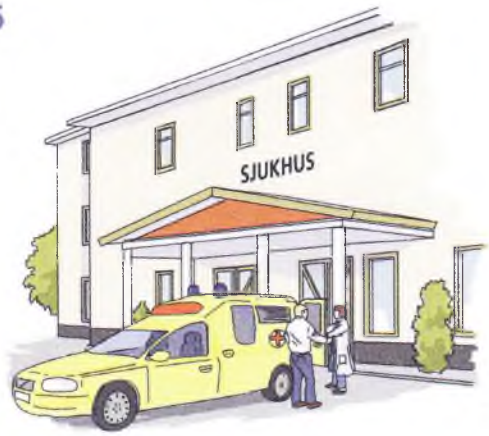

Ambulansen kom och de åkte tillsammans till sjukhuset.

Elias hade mycket ont i benet. Han grät.

6

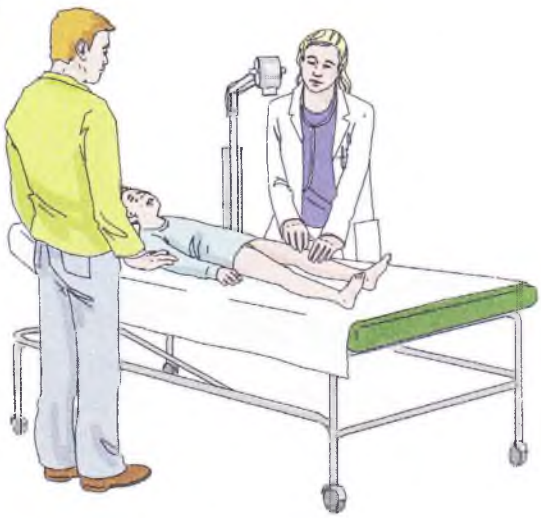

Läkarna röntgade hans ben. De tittade på röntgenbilderna och sa:

– Du har brutit benet. Vi måste operera ditt ben.

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

7

De opererade Elias ben.

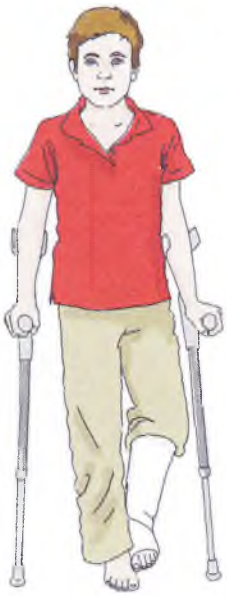

Sedan gipsade de hans ben.

8

Nu förstår Elias och Tim att skylten betyder: Farligt!

Vi ska ringa 112 när det brinner, om vi behöver ambulans eller hjälp av polisen. Det är viktigt att man säger adressen när man ringer.

Vad säger du om det brinner hemma hos dig och du ringer 112 hemifrån?

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Hos tandläkaren

Leila hade tandvärk förra veckan. Hon gick till tandläkaren.

– I vilken tand har du ont? frågade tandläkaren.

– I den här tanden, svarade Leila.

– Vi måste röntga den först, sa tandläkaren.

De röntgade Leilas tänder.

Tandläkaren tittade på röntgenbilderna och sa:

– Du har ett hål i din tand. Vi måste laga det.

Men först måste du få bedövning.

Kan du gapa lite mer?

Tandläkaren gav bedövning och lagade hålet.

Leila gick hem. Hennes kind var mycket svullen men på kvällen mådde hon mycket bättre.

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

En eller ett?

ögat – ett öga
munnen – en mun

Säger vi* en *eller* ett? *Skriv.

axeln – en axel
armen – _____ arm
benet – _____ ben
halsen – _____ hals
fingret – _____ finger
foten – _____ fot
magen – _____ mage
nacken – _____ nacke

huvudet – _____ huvud
örat – _____ öra
näsan – _____ näsa
ansiktet – _____ ansikte
tån – _____ tå
knät – _____ knä
handen – _____ hand
ryggen – _____ rygg

Hur många **en-ord** blev det? _____
Hur många **ett-ord** blev det? _____

Flera

ett öga – två _____
en tand – många _____
en arm – två _____
ett finger – tio _____
ett knä – två _____
en tå – tio _____

ett öra – två _____
en axel – två _____
en hand – två _____
ett ben – två _____
en fot – två _____

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

En, ett eller flera?

Säger vi* en, ett *eller* flera*? Skriv.

ett huvud	_____ fot	_____ armar	_____ öga
_____ mun	_____ öron	_____ näsa	_____ ben
_____ hand	_____ finger	_____ öra	_____ knä
_____ arm	_____ ögon	_____ hals	_____ nacke
_____ axlar	_____ fingrar	_____ händer	_____ tår
_____ rygg	_____ knän	_____ axel	

Skriv orden ovanför i rätt spalt.

en	ett	flera
	ett huvud	
min	mitt	mina

_____

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Vad längtar du efter?

Jag trivs i Sverige, men jag längtar efter mina vänner i Somalia.

Jag saknar dem så mycket.

Jag längtar efter min pappa.

Jag saknar honom.

Jag längtar efter mina vänner.

Jag saknar dem.

Jag längtar efter mitt hemland.

Jag saknar det.

Jag längtar efter sommaren.

Jag längtar till min semester.

Jag längtar till mitt bröllop!

Alla människor längtar efter något. Vad längtar du efter?

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Samma sol

ett hav

en strand

Åsa och Jan och deras barn bodde många år i Egypten. Ibland promenerade de på stranden vid havet på kvällarna. De såg när solen gick ner. En kväll sa Sara:

– Mamma, jag längtar efter mormor och morfar. Jag saknar dem.

– Jag också, svarade Åsa. Vi är i Egypten och mormor och morfar är i Sverige. Jag tittar på solen ibland och tänker: ”De ser samma sol som jag.” Titta där Sara, vad ser du där uppe?

– Månen, svarade Sara.

– Om mormor och morfar tittar ut genom fönstret i Sverige nu, då ser de samma måne som du och jag, sa Åsa.

– Mamma, sa Sara. Jag tycker det är häftigt!

– Ja, det är fantastiskt!

Vad brukade du göra på kvällarna i ditt hemland?
Vad brukar du göra på kvällarna i Sverige?

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Efter jobbet

1

Rafik slutade jobbet kl. 17:30 i tisdags. Efter jobbet sprang han till bussen. Han hade bråttom. Rafik steg på bussen och visade sin biljett. Bussen var full med folk. Rafik fick stå. Chauffören sa:

– Gå bakåt i bussen!

---

2 Rafik gick bakåt i bussen. Han var trött och längtade hem. En plats blev ledig. Rafik satte sig. Han somnade.

– Hallå, hallå! Det här är slutstation. Vi är framme nu. Vart ska du? ropade chauffören.

Rafik vaknade. Bussen var tom.

– Å nej! Jag somnade. Jag ska till Högbo, sa han.

– Vi åkte förbi Högbo för 20 minuter sedan. Du måste stiga av och ta nästa buss tillbaka, sa chauffören.

---

3 Rafik suckade, steg av och steg på nästa buss. Han frågade:

– Går den här bussen till Högbo?

– Javisst, svarade chauffören.

Rafik satte sig bredvid en man.

– Väck mig om jag somnar är du snäll! sa han till mannen.

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Öppet köp

– Jag vill köpa den här koftan till min syster. Hon är hemma. Jag vet inte om den passar.

– Vill du ha den på öppet köp?

– Vad betyder öppet köp?

– Öppet köp betyder att du kan lämna tillbaka koftan om du vill. Då får du pengarna tillbaka. Men du måste ha kvittot med dig, och du måste lämna tillbaka den inom en vecka.

KLÄDBODEN
Stockholm
TEL 08-753 00 00
2007-12-06

Kofta	498 kr
Moms	124,50 kr
Summa	**498 kr**

Öppet köp 1 vecka.

Bytesrätt

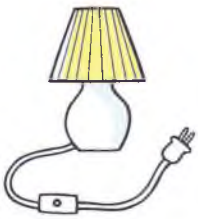

– Hej! Jag köpte den här lampan för tre veckor sedan, men den är trasig. Den fungerar inte. Kan jag få pengarna tillbaka?

– Nej, det är bara bytesrätt på den nu.

– Vad betyder bytesrätt?

– Bytesrätt betyder att du kan byta den mot något annat, men du får inte pengarna tillbaka.

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Hjälpverb

***Behöver, får, måste, kan, brukar, vill* och *ska* är hjälpverb.**

Han behöver sova.
Han behöver äta.
Han brukar leka.
Han måste gå i skolan.
Han måste läsa läxan.
Han kan inte simma.
Han kan inte tala engelska.
Han kan sjunga.
Han kan cykla.
Han får äta lördagsgodis.
Han får inte röka.
Han vill spela dataspel.

Vad kan du göra? _____

_____

Vad brukar du göra på helgen? _____

_____

Vad måste du göra efter skolan? _____

_____

Vad vill du göra i framtiden? _____

_____

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Lena Maria

Lena Maria föddes 1968. Hon föddes utan armar och med bara 1 1/2 ben. Hon är handikappad.

Hennes föräldrar tänkte: ”Vad fin hon är. Hon har inga händer, men det är bra att hon har två fötter!”

Lena Maria måste lära sig att äta, skriva, borsta tänderna, kamma sig och mycket mer med hjälp av sina fötter.

När Lena Maria var tre år lärde hon sig att simma. Nu kan Lena Maria spela piano, laga mat, dricka kaffe, äta, sy, måla och köra bil med sina fötter.

Efter gymnasiet studerade hon på en musikhögskola.

Lena Maria kan också sjunga mycket bra. Hon har sjungit i många länder, till exempel Japan, Thailand, USA och Kanada. Lena Maria har sjungit i teve i många olika länder. Hon har också spelat in fjorton cd-skivor.

Hon har skrivit två böcker och målat många vackra tavlor. Lena Maria har tre yrken. Hon är sångerska, författare och konstnär. Lena Maria tänker alltid: ”Det är så roligt att prova nya saker. Jag måste försöka.”

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Världen

Titta på världskartan längst bak i boken. Skriv namnen på 5 världsdelar, 5 länder, 5 huvudstäder och 5 städer.

Världsdelar: _____

_____

_____

Länder: _____

_____

_____

Huvudstäder: _____

_____

_____

Städer: _____

_____

_____

en världsdel – många världsdelar
ett land – många länder
en stad – många städer
en huvudstad – många huvudstäder

Vad heter ditt hemland?
Vilken världsdel ligger ditt hemland i?
Vad heter ditt lands huvudstad?
Fråga en klasskamrat om hans eller hennes land.

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Sverige

Skriv på rätt plats.

Vänern Öland Kebnekaise Göteborg Vättern
Gotland Kiruna Stockholm Malmö

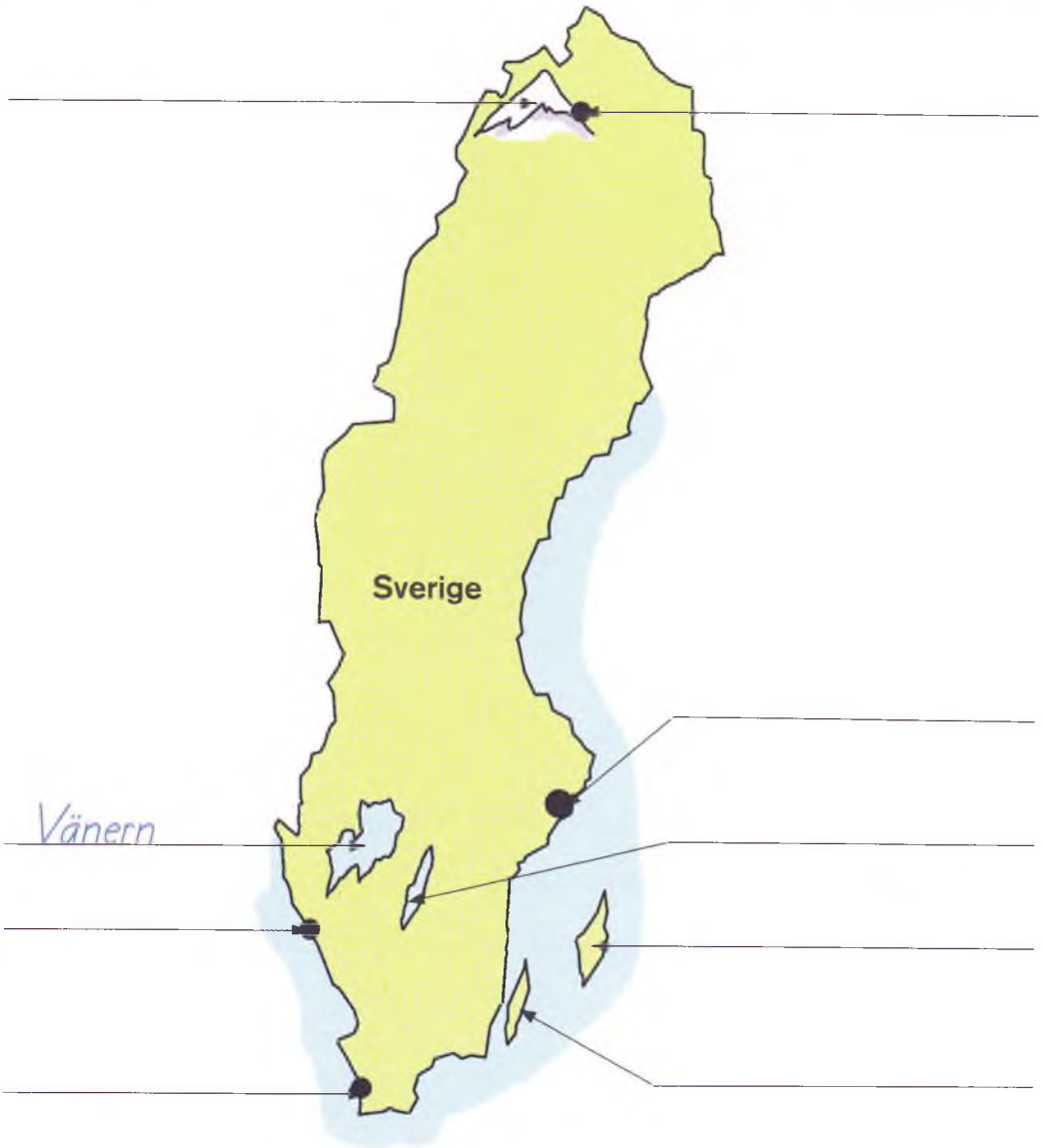

Vänern är en sjö.
Öland är en ö.
Kebnekaise är ett fjäll.
Kiruna är en stad.
Stockholm är en huvudstad.

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Sverige ligger i Europa.

Stockholm, Göteborg och Malmö är stora städer i Sverige.

Stockholm är Sveriges huvudstad.

Det finns cirka 9 miljoner invånare i Sverige. De flesta talar svenska.

Sveriges kung heter Carl Gustaf.

Sveriges flagga är gul och blå.

Sverige har demokrati.

Sveriges statsminister heter _____

_____

Sverige gränsar till Finland, Norge och Danmark.

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

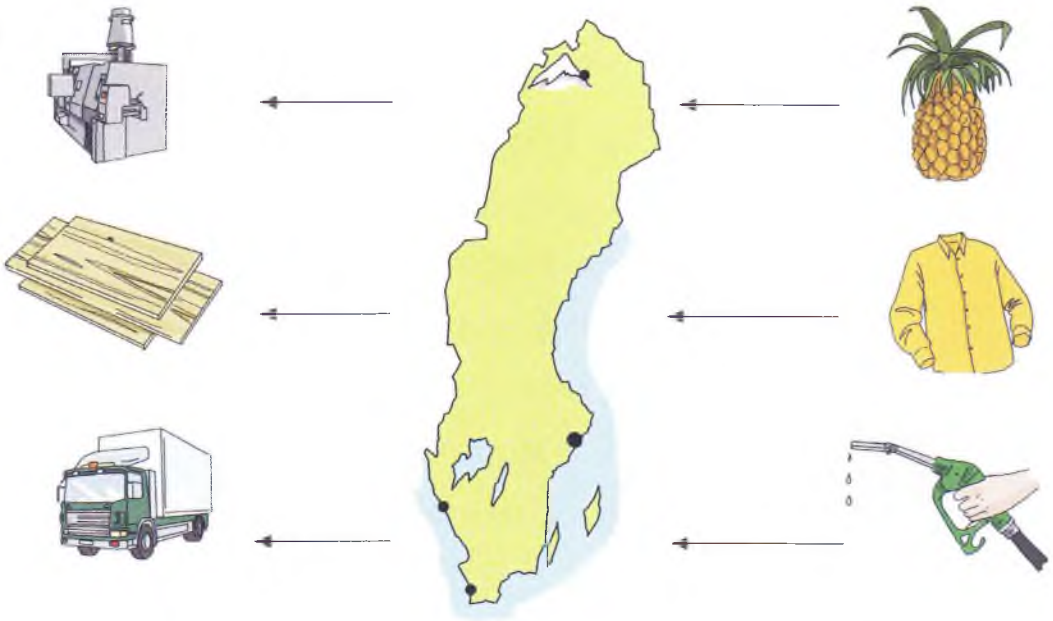

Vi exporterar till exempel trä, papper, maskiner och fordon. Sverige importerar till exempel bensin, kaffe, kläder och olika frukter.

Vad vet du om Sverige nu? Skriv.

Land: Sverige

Världsdel: _____

Huvudstad: _____

Invånare: _____

Språk: _____

Kung: _____

Statsminister: _____

Gränsar till: _____

Exporterar: _____

Importerar: _____

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Jag tvättar mig

Jag tvättar mig.
Du tvättar dig.
Han tvättar sig.
Hon tvättar sig.
Vi tvättar oss.
Ni tvättar er.
De tvättar sig.

Hon sminkar sig.

_____ rakar _____

_____ lägger _____

_____ klär på _____

_____ gömmer _____

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

En smart polis

En sann berättelse

1

Markus Hugo

Markus är 6 år. Hans kompis heter Hugo. De bor på Tyresö i Stockholm.

En dag blev Markus arg på Hugo och slog honom. Hugo började blöda.

2

Hugo sprang hem, men Markus sprang inte hem. Han var rädd och tänkte: ”Mamma blir arg på mig nu.” Han sprang och gömde sig i skogen. Det blev kväll och mörkt. Markus var mycket rädd. Det var kallt och han frös.

3

Han sprang till ett hus, gick in och gömde sig i källaren.

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

4

Markus föräldrar blev mycket oroliga. De tänkte: ”Var är Markus? Varför kommer han inte hem?” De letade och letade, men hittade inte honom.

5

De ringde till polisen. Tjugo poliser kom. Alla ropade: ”Markus!”

När Markus såg poliserna blev han rädd.

”Polisen kanske tar mig till ett fängelse”, tänkte han.

6

Alla letade. En polishelikopter flög ovanför skogen, men de hittade inte Markus.

7

Klockan var tre på natten. Markus måste vara hungrig, tänkte en polis. Han frågade Markus mamma:

– Vad tycker Markus om?

– Glass, svarade hon.

– Jag ringer till glassbilen, sa polisen.

Polisen ringde till glassbilen. Chaufförен sov, men vaknade. Han klädde på sig och körde till adressen på Tyresö. Han träffade polisen som hade ringt. Polisen frågade:

– Kan du spela glassbilsmusiken?

– Javisst, svarade chaufförен.

8

Markus hörde musiken från glassbilen och kom ut.

– Vill du ha en glass? frågade polisen.

– Ja tack! svarade Markus.

Alla var mycket glada. De hade hittat Markus!

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Varför flyttar människor?

Några flyttar för att de gifter sig.
Några flyttar för att de skiljer sig.
Några flyttar för att det är krig.
Några flyttar för att deras grannar stör på nätterna.
Några flyttar för att de byter jobb.
Några vill flytta.
Några vill inte flytta, men de måste.

Sara är född i Egypten. Hon flyttade till Sverige när hon var 6 år. Hon är 23 år nu. Sara säger:
– Jag har två hem i mitt hjärta.

Egypten

Sverige

Jag har ett hem i Egypten och ett hem i Sverige. Jag har två hemländer: Egypten och Sverige! Mikael och jag ska gifta oss nästa år. Då flyttar jag. Då har jag tre hem i mitt hjärta!

Hur många hem kan en människa ha i sitt hjärta?

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Flyttfåglar

Vi har fyra årstider i Sverige: vinter, vår, sommar och höst.

Många fåglar flyttar från Sverige på hösten. De flyttar för att det är kallt i Sverige. Cirka 1 miljon fåglar flyttar från Sverige på hösten. De är flyttfåglar.

Flyttfåglarna flyger till varma länder i Europa eller Afrika. Några flyger till Sydafrika. De flyger mycket, mycket långt. Tänk att en liten fågel kan flyga så långt!

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

När det är vår igen i Sverige flyger fåglarna tillbaka. Fåglarna i Sydafrika flyger först till Etiopien. Sedan flyger de till Egypten. Där äter de mycket. Sedan flyger de över havet, över Europa och tillbaka till Sverige. Det tar 47 dagar för fåglarna att flyga från Sydafrika till Sverige. Tänk att de kan flyga så fort!

Några fåglar bodde i ett fågelbo i Stockholm på hösten. Sedan flög de till Sydafrika. På våren hittar de tillbaka till samma fågelbo i Stockholm. Tänk att de hittar tillbaka till samma fågelbo! Det är fantastiskt!

När jag ser en fågel tänker jag:
Vem träffade du i Afrika?
Träffade du mina kompisar?
Träffade du mina släktingar?

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Dyr, dyrare, dyrast

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Vad är skillnaden mellan en stad och en by?

skøla bilar hus
gata människor
affärer träd

Vad är annorlunda?

en stad

en by

I en stad finns det:	I en by finns det:
många skolor	kanske bara en skola
många affärer	inte så många _____
många hus	inte så många _____
många människor	inte så många _____
inte så många träd	ofta många _____
många bilar	inte så många _____
många gator	kanske bara en _____

Tänk på din första dag i Sverige. Vad tyckte du var annorlunda här?
Vad är skillnaden mellan ditt hemland och Sverige?
Vad är bra? Vad är dåligt?

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Farmor Lina

Min farmor heter Lina. Hon är 97 år. Hon var gift med Leo. De hade 11 barn. De bodde i en liten by. Leo jobbade i skogen. Han var bonde också och hade många djur.

De hade ingen elektricitet, ingen radio, ingen telefon, ingen teve, ingen bil, ingen toalett inne, inget vatten inne, ingen tvättmaskin, ingen frys och inget kylskåp. Lina tvättade alla kläder i sjön, sydde kläder till alla barnen och bakade allt bröd. De var fattiga.

Nu bor Lina på servicehus. Leo är död. Fyra barn lever, sju barn är döda.

Lina tycker om att läsa, men nu kan hon inte se bra. Hon hör dåligt och kan inte gå. I går hälsade jag på henne.

– Jag har det så bra, sa Lina. Jag är så rik.

– Men farmor, sa jag, vad säger du? Du är inte rik.

– Jo, jag är mycket, mycket rik. Jag har inte mycket pengar men jag är rik. Jag är rik för att fyra av mina barn lever och de är friska. Jag är rik för att jag har så fina barnbarn och barnbarnsbarn. Jag är rik för att jag har mat och kläder. Jag är rik. Jag är gammal nu och jag kan inte se dig, men jag hör dig. Jag är så tacksam.

Är du rik? Varför? Vad är du tacksam för i dag?

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Varför är du ...?

Jag är trött.

Varför är du trött?

Jag är ledsen.

Varför _____

Jag är arg.

Varför _____

Jag är glad.

Varför _____

Jag är rädd.

Varför _____

Varför + verb + + extra?

1 2 3 4

Vad tror du att de svarar?

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Det vita bandet

1

Alfred var äldste sonen i en familj.

De bodde i en villa nära järnvägsstationen.

Alfred var en fin kille. Han var mycket duktig i skolan, men när han var 18 år fick han problem. Alfred fick nya kompisar. De var inga bra kompisar. Alfred skolkade ofta från skolan.

Hans föräldrar var mycket oroliga. De såg att han hade problem och pratade med honom, men Alfred ville inte prata.

2

En dag såg Alfreds pappa att Alfred tog pengar från hans plånbok.
– Vad gör du? skrek pappa.
Alfred blev mycket arg.
Han tog plånboken, sprang till dörren och skrek:
– Jag kommer aldrig hem igen!

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

3 Åren gick. Hans mamma och pappa grät ofta. De tänkte på sin son varenda dag. Ingen visste var Alfred var. Ingen visste om han levde eller var död. Trettio år gick. En dag fick de ett brev. Brevet kom inte från Sverige. Det kom från ett annat land.

Alfreds mamma såg att Alfred hade skrivit det. Hon skakade när hon öppnade brevet och läste:

Kära mamma och pappa!
Förlåt!

Jag har tänkt mycket på er. Jag hoppas att ni lever och är friska.
När jag åkte hemifrån började jag jobba på en båt. Båten åkte till många olika länder. Jag har aldrig kommit tillbaka till Sverige.
Om två månader kommer jag till Sverige. Jag vill så gärna träffa er, men jag förstår om ni inte vill träffa mig.
Jag kommer med tåget. Om ni vill träffa mig kan ni knyta ett stort, vitt band i trädet bredvid villan. När jag kommer med tåget ser jag om det finns ett vitt band i trädet.
Om jag ser ett vitt band då vet jag att ni vill träffa mig och då stiger jag av. Om jag inte ser ett vitt band i trädet, då vet jag att ni inte vill träffa mig. Då stiger jag inte av tåget.

Många hälsningar från er son Alfred

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

4

Efter två månader kom Alfred tillbaka till Sverige. Han satt på tåget på väg hem och tittade ut genom fönstret. Tåget kom närmare och närmare hans hem. Hans hjärta bultade.

Nu såg han villan, nu såg han trädet. Hade hans föräldrar knutit ett vitt band i det stora trädet?

5 ”Men vad är det där?” tänkte Alfred. Trädet var vitt. Det fanns inte bara ett band i trädet, det fanns flera hundra. Tårarna rann nedför Alfreds kinder. Han tog sin väska, steg av tåget och sprang hem. Alfred knackade på dörren. Hans gamla föräldrar öppnade. De började gråta, kastade sig om Alfreds hals och kramade honom.

– Välkommen hem! Välkommen hem vår älskade son, sa de.

– Förlåt mig. Förlåt mig, sa Alfred och grät.

– Javisst förlåter vi dig, svarade de.

Omarbetad version av *Det vita sidenbandet* från *Under ytan* av T. Wirén & M. Johansson (2005), Cordia.

Kopiering av detta engångsmaterial är förbjuden enligt lag och gällande avtal.

Till läraren

Framåt A, textbok 3, kan delas in i fyra temadelar: *Släktingar, Yrken, Hos läkaren/tandläkaren* och *Världen & samhället*. Med hjälp av dessa teman och genom de längre texterna som introduceras bygger eleverna upp sina ordförråd med fler abstrakta ord och termer. Vissa av de abstrakta orden förklaras genom flera olika exempel. I textbok 3 börjar även språkets uppbyggnad presenteras. Detta sker genom ett antal praktiska grammatikmoment där inga grammatiska termer förutom 'verb' används.

Arbetet med verben fortsätter. Efter genomgången sida, stryk till sist under alla verb. Skriv de nya verben i *Verbhäftet* som tillverkas med hjälp av verbschemat och dess försättsblad som finns i kopieringsunderlagen för textbok 3. Observera att spalterna för 'har/hade gjort' inte ska skrivas in i verbhäftet förrän dessa former introducerats, d.v.s. efter s. 28–29 i textbok 3.

Förförståelse och muntlig inlärning av textsidornas ord, fraser och innehåll måste alltid komma före skrivmomenten. I lärarhandledningen hittar du tips på glosarbetssätt som kan användas för att utöka det abstrakta ordförrådet ytterligare. Flera av de frågor som ställs i "berättar-rutorna" (som finns längst ner på många sidor) fungerar bra som "Veckans fråga", en metod som finns beskriven på s.66 i *Att undervisa analfabeter – från konkret till abstrakt*, Mörling (2007), Natur & Kultur.

För att textböckerna i hela *Framåt A*-serien ska komma till sin rätt bör de användas enligt den metod som presenteras i lärarhandledningen och i kombination med kopieringsunderlagen på cd 2. Det är också viktigt att lyssna på alla texter tillsammans på cd 1.

Markeringen SPÅR längst ner på sidorna hänvisar till vilket spår texterna kan lyssnas på. Vissa sidor är markerade med en hörsymbol vilket indikerar att man tillsammans, med hjälp av cd 1, ska lyssna sig till de ord som ska skrivas på de tomma raderna.

Jag hoppas att du och dina elever kommer att trivas med *Framåt A*!

Margareta Mörling

Ett särskilt tack för er generositet riktas till Margaretha Hammarberg, Lena Maria Klingvall, Mohsen Moosavian, Tommy Wirén och Mats Johansson.

Nordamerika
Europa
Asien
Afrika
Sydamerika
Oceanien
Världen

Margareta Mörling

FRAMÅT A

TEXTBOK 3

FRAMÅT är ett nytt, heltäckande läromedel för studieväg 1 och 2, kurs A, B och C inom sfi-undervisningen. I serien ingår förutom text- och övningsböcker även ett antal böcker som vänder sig till dem som vill veta mer om olika yrkesområden i svenskt arbetsliv: barnomsorg, handel, vård, storkök/restaurang, teknik och transport.

FRAMÅT A vänder sig till analfabeter och personer med kort skolbakgrund. Läromedlen kan användas i förberedelseklasser, IVIK-klasser och på sfi-kurserna läs- och skrivinlärning samt kurs A, studieväg 1.

FRAMÅT A består av:
Textbok 1
Textbok 2
Textbok 3

Lärarmaterial:
Lärarhandledning (med två cd-skivor)
Cd 1 – inspelning av textböckernas texter (finns även som elev-cd)
Cd 2 – kopieringsunderlag

FRAMÅT A, Textbok 3, bygger vidare på innehållet från de två tidigare textböckerna. Några längre texter introduceras och många av dem handlar om verkliga händelser och personer. Genom texterna och den förförståelse som ges i anslutning till varje text utökas ordförrådet med fler abstrakta ord. Innehållet kan delas in i fyra temadelar: *Släktingar, Yrken, Hos läkaren/tandläkaren* och *Världen & samhället*. Språkets uppbyggnad presenteras så smått men utan grammatiska termer. Textbok 3 är en bra förberedelse för vidare studier med Framåt B.

Fct Framåt A Textbok 3 1 1
/2008/2009

487 76 79 0016 XC

ISBN 978-91-27-72312-2

9 789127 723122

NATUR & KULTUR